

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemanj veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 48.

V Ljubljani, v ponedeljek 1. marca 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 27. februarija.

Med seboj so se spopadli.

V poročilu o včerajšnji seji sem omenjal, da bode zbornica težko rešila celi dnevni red; tako se je res tudi zgodilo; ostala je pri Türkovem predlogu, pa še tega ni rešila in ga bode v prihodnji seji nadaljevala. Vtemeljuje svoj predlog omenjal je sile, ki čedalje bolj tare kmetijski stan. Tako imenovana nemško-liberalna stranka, pravi Türk, se za kmetijstvo ni brigala, in je zanemarjala njegove koristi. Davki so petkrat tako veliki, kakor so bili, dneve delavcev so čedalje večje, stroški za posle, za izrejo otrok, za potrebne reči so od leta do leta višji prihodki kmetovi pa čedalje manjši; žito je tako poceni, da kmetovalcu še lastnih stroškov ne donaja. Türk toraj predlaga, da naj se zemljišni davek zniža in nekak kmetijski dohodninski davek vpelje. V ta namen naj zbornica izvoli poseben odsek 24 udov ki bode vzroke propadanja kmetijstva preiskoval in zlasti tudi pregledoval cenitev zemljišnih dohodkov in prejemal reklamacije zoper previsoko cenjeni čisti donesek. Türk je posebno poprijemal levičarskega poslanca dr. Sturm, češ, da se je krohotal, ko so se v zbornici brali samostalni predlogi, ki so jih Türk in njegova tovariša Schönerer pa Fiegel unidan izročili predsedništvu. Toda stranka Sturmova, sklepa Türk, menda nikdar več ne bode prišla na krmilo!

Možje kakor Sturm ne prenašajo nobenega napada in očitanga. To se je pokazalo tudi včeraj, ker se je precej za Türkem k besedi oglasil dr. Sturm in je zavračal njegov predlog, češ, da v prvi vrsti ne bode koristil kmetom, ampak velikim posestnikom in da je v tej podobi sploh tudi neizvršljiv. Pri tej priliki je trdil Sturm, da kmetijskega propada ni zakrivila liberalna stranka, ker se je jel kazati še-le sedaj, ko so ameriški in sploh vnanji pridelki ceno našemu žitu jako potlačili. Da liberalci kmata ne tarejo, priča najbolj liberalna večina moravskega deželne zbornice, ki je ustanovila deželno hipotekno banko, ktera ima 75 odstotkov svojih dolžnikov med kmečkimi posest-

niki in jim denar tako poceni izposojuje, da s petimi odstotki amortizuje svoj dolg. Sturm dalje oporeka predgovorniku, kakor da bi se bil krohotal njegovim predlogom, ter omenja, da je menda tudi Schönerer sprevidel nedostatnost Türkovega predloga, ker ga ni podpisal. Komaj je Sturm to izgovoril, zadere se Schönerer: „To je preneumno! Bil sem takrat bolan, moja preteklost in moj program govori za ta predlog.“ Na drugi strani se je pa Türk oglašal: „To je malovredno natolcevanje!“ Zastonj se je Sturm izgovarjal, da je imel to ravnanje Schönererjevo za nekako koščljivost, Schönerer je še odurnejši rohnal: „To ni nobena koščljivost, jaz ne držim z velikimi posestniki, jaz držim s kmetom!“ Predsednik je zvonil in prosil, da naj ne motijo govornika, toda zastonj, komaj je Sturm rekel, da mu nihče ne more za zlo jemati, ako je tako dobrohotno sodil o tej zadevi, že Schönerer, ki je ponosno za klopni sem ter tje hodil še bolj divje zakričal: „To je odvetniško sumničenje!“ Predsednik dr. Smolka je na te besede Schönererja poklical k redu, Sturm pa je nadaljeval svoj govor.

Ni pa ostalo samo pri ravnokar popisanem spopadu; tudi nemški klub je mislil, da mora nemško-avstrijskemu klubu v boju zoper Türka in njegovega prijatelja Schönererja na pomoč priti. Za Sturmom namreč je poprijel besedo nemško-pemski poslanec Polak. Ta se je iz prva neusmiljeno norčeval iz Türkovega predloga, češ, da je on (Polak) preračunal, kakšno delo boče Türk naložiti nasvetovanemu odseku. Ko bi hotli vse to rešiti, kar jim naklada, morali bi skoz 40 let noč in dan delati brez jedi in brez pijače, in ko bi hotli rešiti vse reklamacije, potrebovali bi za to 200 let. Potem obširno govori o slabih razmerah kmetijstva in pripoznava potrebo kmetijstvu po moči zlažjati bremena. Toda s Türkovim predlogom se to ne bode doseglo; Türk priporoča žganjski monopol, on (Polak) pa le z nekako bojaznijo izgovarja to besedo; jako nevarno je tolikanj napadani vladi dovoliti toliko oblast. Ako se ji pa dovoli, bo morala vlada in večina zborova dati poroštvo za narodni obstanek Nemcev. Brez takega poroštva bi njegova stranka vladi nikdar ne mogla

dovoliti tolike oblasti. Ali ni čudno, da Polak tako govori, ki je nedavno (9. februarija) prvi za Heilsbergom podpisal interpelacijo do vlade, ali pač dela potrebne študije in priprave za monopoliziranje žganja. Pa dosledna ta gospoda nikdar ni bila, in zato bi tudi v tem pri njej zastonj iskali doslednosti. Tako nedoslednost pokazal je Polak tudi v poslednjem svojem stavku, v katerem je pripoznal, da je porazumljenje med narodi na podlagi velikih gospodarskih vprašanj mogoče; kadar pa vlada povdarja tako opravo in porazumljenje, ali kadar ga priporoča desnica, se Polakovec samo krohotajo! Desnici dobre in resnične volje za spravo ne manjka; naj si še levičarji odkritosrčno za-njo prizadevajo in gotovo bo kmalo dognana.

Ob treh popoldne je g. predsednik sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal za torek. Spopad med levičarji se utegne v tej seji ponoviti, ker se je zoper Türkov predlog oglasil Weitlof; vpisala sta se pa tudi še Türk in Schönerer, ki ne bota dolžna ostala nobene. Za Türkov predlog sta oglašena z desnice Hevera pa Dzieduszycki, vendar pa se ne bota spuščala v pretres njegov, ampak najbrže le zaznamovala stališče večine, ki bode pač glasovala za to, da se prvi del Türkovega predloga izroči kakemu odseku v pretres, ne pa za drugi del, ki bi ga zbornica nikakor ne mogla izvršiti.

Na dnevnem redu prihodnje seje je tudi obravnavna zaradi sodnijske preiskave zoper poslanca Mihaela Vošnjaka in Friderika Suessa, pa borzni davek, in še trije drugi samostalni predlogi zaradi cenejših vožnje delavcev po železnicah, zaradi pregledanja določb o legaliziranju in zaradi carine na žito, kakoršno je vpeljala Nemčija.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. marca.

Notranje dežele.

Avstrijski domoljubni (?) listi, med katerimi ste nedvojljivo na prvem mestu „Deutsche Zeitung“ in

LISTEK.

Benetke.

Popisuje Karol Perinčič.

(Dalje.)

Še veliko slabše godilo se je jetnikom v podzemeljskih prostorih, katerim se ni nič spreminjalo. Po vsi pravici imenovali so te grobovom podobne ječe „pozzi“, t. j. vodnjake. Videti te prostore brez najmanjšega okenca globoko v zemlji, kteri oddajajo od sebe duh in smrad po trohlobi in plesnobi, vsi opolzli in polni kosti in drugih ostankov, me je kar groza sprehajala. Kako pa je moralo biti takrat, ko so starašine zmirom za to skrbele, da so bile ogromne ječe napolnjene? Mrtvaška tihota je tu vladala, le zdaj pa zdaj pretrgana z enoglasnim pluskanjem morskih valov, kteri se zaganjajo v jetniške zidove. Od leta do leta vedno eno in isto življenje med vlažnimi in zadubljimi stenami in na mokrih tleh brez solnčnega žarka, ni bilo več začasna kazen, ampak pokopovanje živih v te podzemeljske kaznilnice. Nad strahovitim mostom „Ponte dei sospiri“ prekrasne in v freškah bliščeče se dvo-

rane, in tu zdolet z večno temo napolnjene zaduhle in vlažne podzemeljske ječe! Kakošno nasprotje?!

Drugi dan napotil sem se v precej oddaljeno: „Accademia delle belle arti“ (akademija lepih umetnosti). Šel sem skozi najživahnišo ulico „Marceria“ čez trg sv. Štefana, kjer je spominek nekega Sebeniškega rezlarja, in moral sem že iti po novem železnem mostu čez „canale grande“. To poslopje akademije bilo je prej zbirališče (scuola, kakor še zdaj omenjujejo) bratovščine „Kristjanske ljubezni“. Tu so najlepše in najzanimivše slike vsih beneških slikarjev. V vsaki dvorani so proizvodi le enega umetnika, čegar ime dvorana tudi ima. Breštevilno obrazcev (slikarskih modelov) in okoli 700 neprecenljivih podob pričajo nam poseben okus umetnosti in estetike starih Benečanov. Ko je imela namreč aristokracija niže ljudstvo v polni oblasti (priprosto ljudstvo se ni smelo še ganiti ne), pospeševali so velikaši pri kramarskih podanikih čut za umetno, lepo in vzvišeno, da so laglje na ljudovladno politiko pozabili. Navduševali so umetnike ter jih kraljevo plačevali. Od tod tako tekmovanje pri umetnikih sploh, posebno pa za slikarje. Vsi proizvodi beneških umetnikov nanašajo se na rojstno mesto

njegove zgodovine in njegove šege in navade, ker benečanska vlada takratnih časov odškodovala je svoje ljudstvo z zunanjo slavo in s krepostjo za odtegnjene mu pravice v javnem življenju.

Drugi povod tako razvite umetnosti, zlasti v slikarji je lega mesta sama, ktera je vplivala odločivno na arhitekturo in slikarstvo. Ko so namreč v srednjem veku prihrumeli tuji narodi iz severovzhoda ter se naseljevali po različnih krajih v zapadu, posebno pa v Italiji, zbrali so si stari Veneti nasipe in otoke v jadranskem morji v svoje zavetje in bivališče. Tu so bili odločeni od suhega in popolnoma osamljeni. V teku časa pa so se te naselbine tako pomnožile, da so si morali naseljenci nova tla vstvariti iz brastovih kolov in velikih kamnitih plošč, ktere so v lagune zabijali in spuščali. Sploh se govori, da so Benetke za svoje stavbe naš Kras ogolile in opustošile. Ozki in tesni prostor, kteri jim je bil na razpolaganje, provzročil je posebno stavbinske umetnosti, katerih ne nahajamo nikjer drugje. Ker se niso mogle samovoljno širiti posamezne stavbe, da bi kaj več od drugih veljale in jim imponirale v svoji velikosti in obširnosti, bili so zidarji primorani izkazati se od zunaj z visokimi

„N. Fr. Presse“ porabili so *postavo o črni vojski* za razne spomine iz avstro-pruske vojske o zadržanju in postopanju Čehov nasproti Prusom leta 1866. Posebno Trutnovcem „D. Z.“ ne more pozabiti, da so tadaj vrlo izvrševali domovinsko svojo dolžnost, ter jim očitajo, da so več ranjenih Prusov pomorili. Naj že bo na tem kolikor hoče resnice, preiskovali je ne bomo, lahko pa rečemo, da če se je res kaj takega zgodilo, so si Prusi sami povzročili sovražno postopanje sebi nasproti. Ljudje, ki so to doživeli, pripovedujejo o silno surovih izgrelih Prusov nasproti Čehom in Nemcem na Češkem. Ena najmanjših surovost je bila ta, da so Čehi s človeškim blatom po obrazu mazali, jim taisto celo v jedila metali ravnaoč se po izreku nekega dobro znanega Ljubljanskega profesorja, da je Bog za Nemce pečenko in vino vstvaril, za Slovane pa blato in — nesnago!

Avstrija je praznovala 26. februarja petindvajsetletnico za mrličem. *Februvarske ustave* so se spominjali, zato ji je državni poslanec Plener na Dunaji nekaj kadila zažgal v svojih zasobnih krogih. Če je bilo to delo truda vredno, za to pač Plener ni vprašal in čemu tudi, saj je zadosti, da je bil njegov mrlič — februvarska ustava iz leta 1861 — namenjen nemški Avstriji. Kakor hitro pa se je Avstriji to stališče leta 1866 pri Kraljevem Gradcu spodbilo, zmanjkalo je tudi kmalo na to — leta 1868 — februarski ustavi sape in postavili so jo med staro šaro politično mrtvih v kot. Kaj pa je bil pravi namen februarske ustave, ki je stopila namesto svoje le nekaj mesecev mlajše populustre, oktobrske diplome? Nič drugega, kakor gola germanizacija in pa centralizacija. Dunaj naj bi bilo središče državne vsemogočnosti, po čegar volji naj bi se po pokrajinah plesalo, kakor bi bili tamkaj godli. Da je ustava nekaj smisla imela, dokler je bila Avstrija na čelu nemški zvezi, nočemo tajiti; kajti takrat so imeli Nemci še veliko večino in odločevalno besedo. Toda odkar se je ta zveza leta 1866 vničila in s prusko silo razbila, postala je tudi februarska ustava odveč in postavila se je na veliko žalost nemškutarjev in centralistov v kot, kajti smisla ni imela v Avstriji nobenega več; kjer so mahoma po čisto naravni poti Slovani v večino prišli, katerim je februarska ustava pravo peto kolo postala. Da bi jo bili Nemci tudi še nadalje radi obdržali, kdo tega ne bo verjel, toda kar ni pa ni. Da jim je pa silno žal po njej in da je ne morejo pozabiti, sprevidi se pa iz petindvajsetletnice, katero so ji na čast (ali nečast) priredili.

Sedanja notranja naša politika ima dve jako važni besedi, s katerimi se po celi Avstriji pečajo. Prva je jako odločna beseda, s katero je zavrnil nedavno na Dunaji grof Taaffe levčarske kričarje, kateri bi sedanje ministre vsak dan po enega radi iz stola vrgli in pregnali. Grof Taaffe je prusjanom dobro posvetil ter povedal, kako da naj se poslužujejo svojih pravic za napadanje ministrov in kedaj, in da se jim pa ministerstvo Nj. Velikanstva presvitlega cesarja ne dá mojestrovati, kakor otroci na šolskih klopih. Ker smo se s to točko že poslednjič pečali, preidemo danes na drugo. Herbst se je čez nemški klub, t. j. čez prusjake spravil in jim je take levite bral, kakoršnih se ravno od Herbst niso nadejali. Herbst je avstrijskim prusjanom v oči povedal, da so njihovi napori jako piškavi, za ktere pravi avstrijski Nemci ne bodo nikdar svojega starega prepričanja zamenili. Piškavi so zaradi tega, ker se opirajo edino le na nacionalizem, ki je vse kaj drugega, kakor pa prava ljubezen, ki človeka veže od zibel do groba na njegov rod in njegov jezik. Nacionalizem je neke vrste bolezen, ki izvira iz preiskavanja sledu po prvotnih razlikah med narodnostmi, po razlikah na koži, v krvi in plemenu. Nacionalizem je tisti nesrečni duh, ki se na svojem potu razvija na podlagi hu-

manitete s pomočjo narodnosti ali nacionalitete do končnega poživenja (ali bestijalitete)! To je toraj konec, ki prusjanov čaka. Reči moramo, da so temu po svojem divjem razsajanju jako blizo.

Danes, 1. marca, začena se v *ogerskem državnem zboru* razprava o preosnovi županij (komitator). Ž njimi vred se ima razpravljati tudi preosnova občin, ki imajo samostalno upravo. To je izbudilo med ogerskimi mesti veliko razburjenost in na pričetek mesta Veliki Bečkerek je poslalo petinšesdeset mest svoje delegate na skupščino v Budapeštu, da sklenejo protest do zbora proti onim ustanovam zakona, kateri omejujejo samostalno svobodo mest. Skupščina se shaja od četrtka vsak dan in razpravlja predloge zakona o občinah. Te predloge misli predložiti v obliki spomenice. Madjarska vlada hoče sprejeti spremembe, ktere najde opravilne in svobodne, kakor je to popustila, kar se tiče vpliva velikih županov na sodbe; v enakem slučaju je hrvaška vlada ravnala drugače. — Madjarski narod čuva nad svojimi pravicami ter je proti zakonu poslal o preosnovi svobodnih mest mnogo protestov in peticij; zakonska osnova je ostala dosti liberalna, in se utegne pri razpravi še razširiti v smislu svobode. — Od nekdanjega ogerskega kralja dajali mestom raznih pravic in svoboščin, ponosni meščanje so tudi vsikdar najboljša podlaga krepkim državam. — Brambovski odsek se bode tudi danes začel posvetovati v načrtu postave zaradi črne vojske. Pri okoliščinah, ko obravnave zaradi carine še ne pridejo tako brž na vrsto, je mogoče, da pride vsa obravnava še pred Veliko nočjo pred zbor v pretresovanje.

Ogerski *pravosodni minister* dr. Pavler, se je odpovedal svoji službi, kar je bilo baje sprejeto. Mož se je naveličal, ker postaral se je že, in zameril mnogim, posebno Izraelovim sinovom, ker ni odnehal, da so morale iz dežele iti osebe osumničene v Tisza-Eslarski pravdi. Protivniki njemu v greh štejejo vse pomanjkljivosti madjarskega pravosodja. — Odstopiti hoče tudi Pavlerjev državni tajnik Sentgyorgy, on je bil baje oče š, ki sodnike stavlja pod nadzor velikega župana. Tisza se je moral zaradi opravilcev, zato mora pa tajnik kopita pobrati. Naslednik mu bode najbrž prof. Szilagy, član zmerne opozicije. Tisza ga hoče sebi pridobiti in tako znebiti se nadležnega oponenta v parlamentu.

Vnanje države.

Pravi teden trpljenja je bil pretekli teden za *Poljake v pruskem deželnem zboru*. Prvih pet izjemnih postav so odstopili trem različnim odsekom. Ta teden bode imel v zgodovini poseben znak zaradi debate o Poljaki, poslanec dr. Stablevski ga je po pravici imenoval žalosten teden (Passions-Woche). Koliko truda, koliko napora je bilo vladi treba, da je spravila te predloge v tir; vsak vladni privrženec, kdor ni glasoval za predloge, je prišel v nemilost pri svoji stranki. Prostomisljaki, odločni nasprotniki Poljakom in katolikom, so vendar glasovali zoper te predloge. Pa zakaj? Ali niso pruski patrijotje, ali so mar neprijatelji Bismarku? E kaj še? Oni vidijo, kako bode ta politika Bismarkova razburila duhove — vznemirila Nemce in Poljake na vzhodu. Bode pač tako kakor na Irskem. — Kaj hoče cerkev pri teh okoliščinah pomagati, ker nasprotniki ne psujejo le duhovnikov poljske, marveč tudi nemške narodnosti. Kaj poretó ljudje, ko bodo brali poročila o teh debatah. Krivica rodi krivico, ta krivična postava bode imela žalostne posledice za mir v deželi, in za njo bodo prišle druge izjemne postave, ako pruska vlada ne odjenja. Avstrija in Rusija bodele gotovo znale porabiti to priliko in vabiti k sebi zatirane Poljake. — To nas že vendar prosta pamet uči, da se z dobroto več pridobi,

kakor s krivično strogostjo, in vlade bi tega ne vedele?

O *princu Napoleonu* trdijo, da je znano svoje pismo le zaradi tega pisal, ker po sili hoče, da bi ga izgnali, če tudi je jako dvomljivo, da, še celo prav malo verjetno, da bi mu republika to željo spolnila. Pač pa tisti trdijo, da se mu zaradi te nade vse smeja. A neumnosti jim Napoleon v tistem svojem pismu ni nobenih pravil, pač pa golo resnico, katero pa ravno sedanji republikanci po njej prizadeti s tem pobiti hočejo, da jo skušajo osmešiti. Za marsikako neljubo reč nasprotnik dostikrat ne potrebuje nikakega boljšega orožja, kakor da jo zasmehuje. Če se republikancem bode pa posrečilo z zasmehom princa vgonobiti, je drugo opravičeno vprašanje. Poglavitna reč pri vsem tem je pa vendar le izgon, ktere ga bi Napoleon iz srca rad dosegel, kar bi mu mučeniški venec, na ktere ga se že od začetka svojega rojstva sklicuje, zopet nekoliko popravilo in njega samega pa v veljavi povzdignilo. Če mu bo nasproti republika to prijaznost spolnila, je pa tudi prašanje. Nadjati se je pa, da ne; kajti svet je po navadi že tako nagajiv, da ravno tistega človeku nalašč ne stori, kar si človek najbolj želi.

„Moskovski Viedemosti“ se prav živo poganjajo za *popolno porusenje* dežel ob vzhodnem morji in se zelo čudijo, kako morejo to v Berlinu zameriti v tem času, ko pruska vlada milijone trosi, da ponemlje Poznańsko, Zahodno Prusko in Šlezijo in še celo dela naklepe, kako bi vzela poljskim kmetom zemljo in jo naklonila Nemcem. — V Berlinu, pravi list, imajo dvojno mero, eno za-se drugo za Rusijo.

Srbska vlada je baje zelo razjarjena nad radikali, ker njih konferenca v Nišu, dasiravno so mnogo pritiskali na nje, ni hotla odobriti vojske zoper Bolgare. — Pravijo, da so jim zaradi tega privolili zborovanje, ker so se nadejali, da bodo odobrili postopanje vlade.

Gladstone hoče menda vsem pomagati, od kar se je zopet na stol prvega angleškega ministra vsedel. Če bo že to izvršil ali ne, ni še dognano, kajti to bo dokazala še le bodočnost, pač pa ima mož jako dobro voljo za to, kar bo s tem doseči skušal, da se bo ravnal po želji naroda. Razglasil je bil namreč vsem stanovom, da naj mu objavijo svoje želje, na ktere se bo potem on pri izvrševanju svojega posla oziral. Angleži kakor tudi Irci so pa tudi praktični ljudje, ki so ta poziv takoj od prave strani razumeli. Odgovorili so mu nanj irski škofje, da smatrajo resnično rešitev Ircv iz sedanjega žalostnega položaja le edino na podlagi homerula, t. j. na podlagi samouprave ali avtonomije. Dalje se mora zakupnina zdatno znižati. Ker pa ni verjetno, da bi zadolženi grajščaki sami to storili, naj vlada njihova posestva prevzame in naj jih ona potem Ircem v zakup oddaja na podlagi zmerne in po postavi določene zakupnine. Konečno naj se pa še nekaj stori, s čemur se bode postavila meja vsakemu osebnemu strahovanju, kar se je do sedaj posebnost pri zakupninah le pregosto godilo.

Pravi vzrok vseh egiptovskih homatij, *Arabi paša*, si v najnovejšem času mnogo prizadeva, da bi mu bili prizanešeni nasledki vstaje ter da bi mu sultan dovolil zopet v Egipt povrniti se. Če bi prve vgodne prilike pa v to ne obrnil, da bi prekučijo in upor zopet iz novega prišel, kdo vé? Težko pa je umeti, kako in zakaj se Angleži zanj potegujejo ter tolikanj prizadevajo, da bi možu zopet na konja pomagali. Napraviti so namreč mislili tabor, kjer bi bili odločno zahtevali, da se Arabi paša pomilosti ter dovoli, da se zopet v Egipt povrne. Najbrž zato, ker jim je Arabi paša priliko in vzrok dal, da so Aleksandrijo razrušili ter se Egipta polastili! Pa — počakajmo, kakošen bode konec prošnje in agitacije za pomiloščenje.

umetno okrašenimi hišami, od znotraj pa so morali slikarji svojo umetnost pokazati v velikih in prekrasnih slikah. To je tudi Benečane očaralo in zapeljalo, da so vporabljali potratno toliko priprav za zidanje, toliko umetnih in neprecenljivih oprav in olupšav, da nikjer tako. Več stoletij dajale so Benetke zaradi tega prve izglede novih šeg in vsakršnih izdelkov, ktere si zdaj Pariz prilastuje.

Stopimo toraj v prvo dvorano akademije z imenom „Giovanni Bellini“, čegar slike so tu razpostavljene. Bellini je bil prvi beneški slikar ter je živel od leta 1426—1516; bil je rojen Benečan. Leta 1579 povabil ga je k sebi carigrabski sultan, pri katerem se je nasrkal orientalskih šeg in navad ter se jih je pri slikanju marljivo posluževal. Najrajše je slikal slovesne sprevede. Njegove slike pričajo nam izobraženje kolorita (barv). Najlepše slike izdelal je za palače dožev, kakor n. pr. sliko, kako priznava dože Ziani s spremstvom papeža Aleksandra III., kako so bili Nemci pri Salvore potolčeni, kako se predstavlja cesar Otto svojemu očetu Barbarossi, ko so ga bili iz ječe spustili i. dr. Najboljši njegovi izdelki so Madone (podobe Matere Božje) v različnem stanju in legi. Svoje slike oživljal ako rekoč z živimi barvami ter podrobnosti ne mo-

tijo vtisa, kateri delajo podobe. Njegovi sovrstniki in učenci so bili: Carpaccio, Basaiti, Cima di Conegliano, Girolamo da Udine i. dr.

Druga dvorana je Tizianova 1477—1576. Rojen bil v Pieve di Cadore v Karniji. Bil je učenec Bellinov. Že v mladih letih pokazal je svoj bister um za umetnost in vzore. Izdelal je namreč „Obiskovanje M. D. pri Elizabeti“. Za Tiziana povzdignila se je umetnost v slikarstvu do najvišje stopinje ter se je popolnoma odtegnila vplivu plemenitašev. Prestopila je umetnost v svojo klasično dobo. Najlepši, najimenitniši in neprecenjeni izdelek Tizianove dobe je njegova „Assunta“ (M. D. Vnebovzetje). Ko stopiš v Tizianovo dvorano, zapaziš jo ravno nasproti sebi. Nagledati se je nisem mogel, dasi sem jo opazoval in občudoval kake tri četrt ure. Opraviti je imel ž njo slavni slikar od l. 1507—1526, toraj celih 19 let. Ta podoba, ktera poveljuje nedvomljivo vsa Tizianova dela čez vse, ima na opazovalca neizmerno moč. Druga podoba manje vrednosti je Sv. Ivana Krstnika, ktere ga nam predočuje nekako bolj racionalistično. Zaradi veleuma in pridnosti pozval je papež Pavel III. Tiziana v Rim, kjer je moral s svojimi deli pripomoči k olupšavi v Vatikanu. Celó v Augsburgu slikal je v svoji starosti

(70 let star) kakor n. pr. „Bičanega in v grob položenega Kristusa“. Karol V. imenoval ga je leta 1553: Eques et comes. Umrli je v Benetkah za časa kolere 99 let star. Pokopan je v cerkvi „Sei Frari“, kjer mu je postavil Ferdinand I. velikanski spominek. Njegovi učenci so bili: Bordone Paris, Bonofacio Veneziano, Moretto, Tintoretto i. dr.

Tretja dvorana je ravno Tintorettova z njegovimi proizvodi.

Naj omenim še četrto dvorano Pavla Verones-a, kateri je živel od leta 1528—1588. Šmé se reči, da je znal malokteri umetnik kateri-koli predmet tako razumeti, da bi ga tako pogodno predstavljal, kakor Pavel Veronese. V tem obziru ga ni celó njegov posnemovalec Rubens (Rubenz) dosegel, dasi ga je v drugih strokah prekosil. Najlepša njegova podoba je: „Vplenjena Evropa“ in podobe iz Ovidovih metamorfos. V cerkvi sv. Katarine visi tudi njegova slika: „Poroka sv. Katarine“. On je tudi izdelal izmišljeno kraljico Adrije: „Venezia Trionfante“. — V Tizianovi dvorani je tudi Canovov mogočni Herkules (Heraklej) iz belega marmorja kake 3½ m visok.

Ne daleč od akademije je velikanska cerkev Device Marije Slavne („Madona Gloriosa dei Frari“).

Izvirni dopisi.

Iz Hrenovic, 28. febr. Zadnjič Vam je od tukaj Vaš dopisnik poročal, kako dobro bi služil kak harmonij pri podučevanju cerkvenega petja, kakor tudi pri petji v tukajšnji dvorazredni šoli. Danes Vam pa naznanim veselo novico za nas, da smo tak harmonij pretečeni teden dobili. Darovali so zanj gg.: dr. Jurij Sterbenc 10 gld.; Anton Lenasi, župnik v Podvelbu, 5 gld.; Jakob Bajec, farni oskrbnik v Suhorji, 7 gld.; Janez Slavec, kaplan in špiritual v Trstu, 5 gld.; Peter Krajgher, trgovec v Hraščah, 5 gld., in Mihael Arko, kaplan v Hrenovicah, 5 gld. Drugo svoto privolilo je preč. knezoškofijstvo iz cerkvenega premoženja.

Harmonij stane z vsem skupaj okoli 100 gld. Ima pet potez (register) in sicer: Forte, Expression, Sourdine, Tremblant in Forte. Zunanja oblika je prav prijetna, iz orehovega lesa naravno pobarvana, pri strani ima pripravne držaje za prenašanje sem in tje. Glas ima zelo prijeten, da bi le tak dolgo ostal. — Videl in igral sem že na več harmonijev, posebno manjše vrste (Schulharmonium), pa morem priznati, da pri tako nizki ceni nisem videl še tako dobre robe. Prodajalec sam pravi, da so harmoniji v njegovi zalogi za tretjino ceneji, kot drugod. Naš harmonij kaže, da je mož resnico govoril. Zato prav z dobro vestjo priporočam g. Klima na Dunaji, VII., Andreasgasse 9, vsem tistim, ki bi kaj takega potrebovali.

S Cerkljanskih hribov na Goriškem, 24. febr. Letos pri nas ni nenavadno veliko snega sicer padlo, a zima je vendar dolga malo manj, da ne že štiri mesece. Trda bo letos za vse potrebe, bodisi za človeški živež ali živinsko klajo. Ker smo stelje zaradi slabega vremena malo dobili, mora žival toliko več mraza prestati, a gospodar ne bo imel na spomlad s čem gnojiti.

Zraven družih beračev so nam ubogim kmetom letos zlasti berači neke posebne baže jako nadležni postali. Gospodar v skrbih premišljuje, kako bode te svoje preživel in ohranil; a ti „veseli bratje“ kar drug drugemu vrata podajajo ter si prizadevajo gospodarja oveseliti ter mu skrb pripregnati. Prihajajo namreč v poslednjem času k nam tako zvani „škripači“ s takim pogumom in zaupom, kakor bi hotli reči: No, veseli se — vendar smo enkrat tukaj; kakor bi bil jih gospodar celi mesec dni že težko pričakoval. Da znajo vsak svojo dobro, to se tako vé, saj sami tudi tako mislijo, a da bi vsi eno in isto dobro znali, tega nikar ne mislite, da jim krivice ne storite. Če jim daš žita, denarja kmet tako nima, se podvzajo kolikor morejo, da dar brž prodajo ter za žganjček dajo. Če jim pa ne daš, gorje ti, blagrujejo te, kakor pravi cigani. Res, dobro bi bilo, ko bi gosposka s takimi ptički kakor s cigani ravnala, jih posvarila ter tudi kaznovala, če bi ne ubogali. Nad ubozega kmeta res že vse pride!

Domače novice.

(Mil. knez in škof dr. Jakob Missia) se je v soboto zvečer ob 6. uri z brzovlakom zopet povrnil v Ljubljano.

Sezidana je v romanskem slogu. Postranski altarji okinčani so s slikami najboljših beneških slikarjev. V zakristiji videl sem prestaro in prelepo podobo M. B., izdelano po prvem beneškem slikarju Belliniju. Pri vhodu ob obeh straneh sta dva skoraj do stropa visoka marmeljnasta spomenika. Prvi na desnici je Tizianov spomenik, izdelan po prof. Zandomeneghi in od cesarja Ferdinanda postavljen z napisom: „Titiano Ferdinandus I. 1852.“ Nad tem spomeniku je tudi izdolbljen njegov najboljši proizvod, t. j. Marijino Vnebovzetje. Drugi spomenik na levi je pa posvečen mojstru Canovi z napisom: „Ant. Canovae, Principi sculptorum aetatis suae Collegium Venetianum Bonis artibus excolendis sodali maximo ex conlatione Europae universae anno MDCCCXXVII.“ (1827). Ta cerkev je bila poprej lastnina frančiškanov, na ktere spominja še dobro ohranjeni kor sredi cerkve za vsakdanje molitve redovnikov. — Dalje od te cerkve se pride do prekrasne cerkve „Madonna della Salute“ skoraj na koncu tega otoka. Znamenita je zaradi svoje majestetične velikosti in lepo izpeljanih kupelj. Vsa je iz belega marmorja. Sezidali so jo ob času strašne kolere l. 1630. Znotraj je okrašena s podobami Tiziana in Tintoretta.

(Dalje prih.)

(Gospod baron Reinländer) dosedaj divizionar v Ljubljani, postane korni komandant v Brnu namesto umrlega flm. Stubenrauch.

(Poročil se je) danes ob 1/2 12. uri g. Anton Možek z gospodičino Marijo Goršičevo, hčerjo tukajšnega slavno-znanega izdelovalca orgelj. Poroka je bila v kapeli sv. Duha v hribu nad Planino.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Iz Žreč je prestavljen č. g. Jurij Purgaj v Cirkovce.

(Poddružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.) Na prijazno vabilo kaplana mestne fare, g. Žlogarja, v „Slovenec“ dne 26. t. m., zbralo se je več rodoljubov vseh stanov: duhovnikov, uradnikov, učiteljev in obrtnikov v prostorih katoliške družbe v nedeljo 28. t. m. Gosp. Žlogar razjasni namen tega zborovanja, ker se je namreč oglasilo nad 40 udov, more se ustanoviti podružnica; povdarja potrebo take družbe nasproti agitacijam nemškega „Schulvereina“, ker Slovencem gre tukaj obvarovati vero in narodnost, potem poprosi navzočega gosp. dč. Vošnjaka, da prevzame predsedništvo, ker danes se ima voliti začasno odbor podružnice, ki bode predložil pravila vladi v potrjenje, da se začne delovanje. Gosp. dr. Vošnjak prevzame predsedništvo, ter ob kratkem nariše delavnost „Schulvereina“ po Štajarskem, kjer občinam ponuja denar za ustanovljenje šol, a potem zahteva nemški učni jezik pri otrocih, katerih materni jezik je slovenski. Občine sploh ne marajo za take šole, a da pokažemo sočutje do takih občin, je dobro, da jim pomagamo ustanovljati slovenske šole, posamezen bode že pogrešal teh darov, a stvari, za katero tukaj gre, bode na korist; povdarja pa tudi, kar je že g. predgovornik omenil, da otroci v takih šolah ostanejo brez pravega poduka v krščanskem nauku, ter se ne naučé ne tega ne unega jezika. Na podlagi pravil bratovščine sv. Cirila in Metoda vrši se sedaj pretresovanje o nasvetovanih pravilih za to podružnico, ki se bode imenovala: „Poddružnica Št. Jakobske in Trnovske fare s sedežem v Ljubljani“. Pravila osnovana na podlagi že potrjenih pravil se sprejmo brez posebnega ugovaranja in voli se začasni odbor, ki bode imel predložiti pravila vladi v potrjenje in sklicati potem občni zbor, v katerem bode voljen stalni odbor. Izvoljeni so bili gg.: za predsednika dr. Papež, za podpredsednika Žumer, za tajnika Karlin, za namestnika K. Lahajner, za blagajnika Žlogar, za namestnika Šarabon. Gosp. Žlogar poroča, da se je oglasilo dosihmal vsega skupaj 52 udov, možkih in ženskih, nekteri izmed teh so ustanovniki, ki so plačali ustanovnine 10 gld., drugi bodo plačevali letnine po 1 gld., in zopet drugi bodo plačevali po 10 kr. — Pravila so osnovana na široki podlagi, vdeležiti se zamore društva vsakdo, tudi manj premožni, ako se bode ljudstvo sploh poprijelo društvo, potem je pričakovati vspeha, a treba je, da se ljudem razjasni pomen in važnost društva, potem ni dvombe, da se bode zanimivalo za to v resnici blago početje.

(Novi odbor „Narodne tiskarne“) je 26. t. m. izvolil za predsednika g. dr. Zarnika, za podpredsednika pa g. Ivana Hribarja. Ločil se je potem odbor v dva pododseka, in sicer a) političnega, v katerem so gg.: Iv. Hribar, dr. Tavčar in dr. Zarnik, ki bodo voditelji „Slov. Naroda“, in b) gospodarskega, v kterege so voljeni gg.: Fr. Bradaška, Iv. Hribar in A. Knez. V odboru je tudi g. Fr. Hren. — Gosp. dr. Vošnjak, za kterege ni bilo v nobenem odseku prostora, se je odpovedal vsemu delovanju ter iz upravnega odbora izstopil. Sobotni list „Slov. Naroda“ pravi, da izstop močno obžaluje, a da nagibi izstopa mu niso znani. Čudno, nam se vidijo popolnoma jasni, in če se oziramo na volitev glavnega odbora in pododsekov, tudi ni moglo drugače priti.

(Prav prijeten večer), ki se lahko imenuje večer, na katerem se je združilo „dulce cum utile“ imelo je si noči „Pri zvezdi“ katoliško društvo rokodelskih pomočnikov, katerih se je polni salon sešlo. Počastilo je to veselico prav mnogo duhovnih gospodov, izmed katerih omenjamo samo predsednika tega društva g. Iv. Gnjazdo ter podpredsednika g. Ant. Kržičiča, ki sta oba z domačo, presrečno besedo navduševala družbenike za družbeni namen za lepo krščansko življenje, ki je v prvi vrsti vsakemu potrebno, kdor hoče časne in večne sreče deležen postati. Veselice so se vdeležili tudi varuhi družbe, ki so gg. Horak, Pakiž, Matjan in Ničman, kar je vsega posnemanja vredno, kajti kako li bi se obdržal na vse strani šibki rokodelski ali obrtnijski pomočnik, če nima krepke zaslombe

na krščanskem mojstru! Naj bi pač izgled teh gospodov posnemalo več Ljubljanskih mojstrov, obrtnikov in rokodelcev, s čemur pa nikakor nečemo reči, da bi jih bilo včeraj manjkalo. O ne, na čast jim bodi rečeno, da se jih je vdeležilo prav lepo število, kar je vseskozi lepo znamenje za krepak in zdrav razvoj tega društva!

Veselični odsek izvršil je svojo nalogo prav pošteno, vestno in na občno zadovoljnost, tako, da vam viharnege ploska ni bilo konca ne kraja. „Ribniški Gregor, lepi Gregor“ imenovan (g. Ravnika), je vam bil že tak, kakor bi si ga človek v resnici mislil. „Peter v pražnji obleki“ predstavljana v glavni ulogi po ravno tem gospodu, je bila tudi taka, da boljše biti ni mogla. Ravno tako se je izborno obnesel „Klepetec“, kjer sta imela glavni ulogi gg. Milavec in Ravnika, prvi „Klepetčevo“, drugi pa „Lahovo“, ki „karami“ prodaja, o čemur je tudi na korist društvu skupil nekaj drobiža in 33 gld.

Vsa čast in slava tudi pevskega zboru pod vodstvom g. Kržičiča, ki si je s svojimi komadi prav obilne pohvale našel. Vse so bile lepe, toda prekosilo jih je „Morje jadrijansko“, v katero se vsak Slovenec hoté ali nehoté zaljubi, samo da jo je slišal le enkrat! Zadosti mu je! Kaj pa tudi hočete? To je vam pesen, kjer se besede in glasba z naravo samo tako čudovito vjemata, da človek le posluša in strmi! Le še tako naprej! (Konec prih.)

(Moška beseda.) Glasilo vstavoverne stranke na Kranjskem, „Laib. Wochenblatt“, se v sobotni številki pečá z ministrov izjavo v državnem zboru, ki smo jo pod gori omenjenim naslovom objavili v „Slovenec“, in nam pa uradni „Laib. Zeitung“ nasproti piše, da so bile ministrove besede največji ironija, ki se misliti more. Zakaj „Laib. Zeitung“ ni pristavila, pravi „Wochenblatt“, da se zamore obtožba ministerstva državni sodnji izročiti le tedaj, ako v to privolite dve tretjini poslaniške zbornice? Ta trditve našega vstavovernega glasila omenjali so že v državnem zboru levičarski govorniki, ki so bili veseli, da so imeli vsaj navidezni izgovor za svoje figamozno obnašanje. Ko je namreč ministerski predsednik odločno zahteval, da naj ministre tožijo, ako so kaj zagrešili, začeli so se izgovarjati: Tožiti Vas ne moremo, ker ste za tako obtožbo potrebni dve tretjini glasov! Pa ta je bosa. Ko bi bilo res tako, kakor so levičarji trdili, in sedaj ponavlja tukajšnji „Wochenblatt“, potem kar odpravite postavo gledé odgovornosti ministrov, ker brez potrebe stoji v našem državnem zakoniku. V Avstriji namreč še dolgo dolgo, ali pa morda nikdar nobena stranka ne bode dobila tolike moči, da bi imela dve tretjini državnih poslancev za-se, tedaj bi se tudi morda nikdar noben minister ne mogel tožiti. Toda temu ni tako; 40 poslancev zadostuje za predlog, da naj se toži ministerstvo, navadna nadpolovična večina pa zadostuje, da se ta predlog v pretres izroči kakemu odseku. Že v odseku se pa razlože krivičnosti in nepostavnosti, ki jih je zatoženi minister ali zatožena vlada zakrivila. Ako so te krivičnosti in nepostavnosti resnično vtelnjene in se ne sklicujejo samo na prazne čenče, bi se nobena večina ne mogla vstavljati obtožbi, ampak bi morala za njo glasovati, ker bi sicer ljudstvo njo obsodilo in jo po pravici dolžilo, da ni boljša kakor oni, katerim potuho daje. Na drugi strani bi pa ljudstvo enako oistro sodilo stranko, ki bi tirjala tožitev ministrov, pa bi pri dotični preiskavi svoje trditve ne mogla spričati z dejanskimi dokazi. To so menda sprevideli tudi levičarji, zato vlade nočejo tožiti, se pa zaradi lepšega izgovarjajo, da nimajo dveh tretjin glasov. Mi smo reč pojasnili svojim čitateljem, zdaj pa „Wochenblatt“, idi tje in stori ravno tako, razumni čitatelji pa naj sodijo!

(Dnevni red javne seje Ljubljanskega mestnega odbora) v torek 2. marca ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvosedstva. — 2. Personalnega in pravnega odseka poročilo o izboru dveh članov mestnega odbora: a) v naborni komisijon za novačenje dne 8. in 9. marca letos; b) v komisijon za odmero vojniške takse. — 3. Finančnega odseka poročilo: a) o razpisu ofertne obravnave za gradnjo vojašnice; b) o prodaji mestnega zemljišča poleg prisilne delavnice; c) o prošnji tukajšnjega društva „ljudska kuhinja“ za podporo. — 4. Stavarbinskega odseka poročilo o popravi ceste na Grad za Orlovim posestvom. — 5. Šolskega odseka poročilo: a) o dotacijskih računih druge mestne deške, nunske in mestne dekliške ljudske šole za šolsko leto 1884/85; b) o nakazilu nagrad za prvo polovico tekočega leta.

voditeljema in učiteljem obrtnih pripravljajnih šol. — 6. Poročilo odseka za olupšavo mesta: a) o napravi nove altane pred tivolskim gradom; b) o napravi nove ograje nad stopnicami pred tivolskim gradom. — Tajna seja.

(Prva gorenjska kmetska posojilnica v Podbrezjah) imela bode v torek 9. marca ob 2. uri popoldne v svoji uradni sobi hiš. šte. 13 prvi redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo ravnateljstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Volitev nadzorstva vsled § 31 zadržnih pravil. 4. Razni predlogi. Ravnateljstvo.

(Spomlad sili v deželo.) Prijatelj listu je nabral včeraj v Šmartnu pod Šmarno goro zvončkov in trobentic rumenih; okolo Ljubljane imamo pa še zimo.

(Rakov loviti) ni dovoljeno do konca aprila. Menda jih na Kranjskem ne bodo mnogo vjeli, saj jih je bolezen pokončala.

Razne reči.

— Mont-Cenis-ov prerov. 21. okt. l. 1885 je zamedlo na tovornem vlakcu ljudi, ki so se peljali skoz ta prerov. Tako se je tudi zgodilo 12. dec. Vlak šte. 1005 je šel ob 9. uri zvečer iz Modene 3-5 km. od tega kraja je obšel. Po drugem tiru je prišel tovorni vlak ravno nasproti, s petardami so mu čuvaji na znanje dali kaj se je tam zgodilo. Na vlakcu 1005 je spalo vseh 12 mož, spanje v omedlevci. Spravili so vlak kar mogoče hitro v Bardonechio, kamor je prišel ob 10. uri in 10 minut. Rešili so vendar vseh 12 mož. Zrak je baje tam zelo spriden; pri prerovu Šent-Gothardskem je prepil in ta sčisti vzduh. Dosihmal se osobnemu vlakcu še ni primerilo kaj takega.

— Kako na Angleškem pripravljajo blago, da ga voda ne premoči. Robo denejo najprej v razkrojeno gelatino vročo do 40° C. (7 do 8 odstotkov gelatina.) Potem se dene v mrzlo namako galuna (30—40 odstotkov) potem se to obesi na prosto opere se potem v mrzli vodi in posuši. Roba baje ne postane okorna in prepušča zrak.

— Požar v samostanu č. uršulinaric v Laeken v Belgiji. V noči od 16.—17. t. m. je pogorel ta samostan, v katerem je združeno dekliško vzgojišče. Ljudi vendar ni nihče našel smrti. Ob 4. uri zjutraj je videl redar plamen na strehi. Potegnil je za zvonec pri samostanu, a niso ga takoj slišali. Po sili gre v samostan. Na dvoru ga je srečala sestra, ki je ravnokar vstala. Hitela sta v spalnico deklic, ki so še spale. Prihitele so druge sestre, otroke so za silo napravile in spravile v kapelo. Ko so se vsi tako rešili, spravili so otroke k sosedom. Požar se je širil dalje, ognjegasci iz Laekena in Bruselja opravili so malo, ker ni bilo vode. Zgorelo je vse po hiši. A rešili so vendar novo hišo, prizidano staremu penzionatu. Ob 11. uri je bila nevarnost pri kraji. Kapela je zgorela, a presveto Rešnje telo so rešili. Starši, ki so stanovali blizu, so prišli takoj po otroke, prišlo jih je tudi drugi dan mnogo iz Bruselja po-nje. Vsa hvala gre sestram, uradnikom in oblastim, da so se mogli rešiti vsi ljudje. Rešen je bil baje le arhiv in blagajna, vendar ste v kapeli zgoreli dve dragoceni sliki. Vsega skupaj je bilo 30 sestr in 105 gojenk.

— Kit za razpoke pri vlitu železu pri pečéh. Ako se v enakih delih zmeša gumi, ožgan gips in železno piljenje. Ako se primeša še nekaj v štopo stolčnega stekla, je kit še bolj stanovit. Shrani se to suho, kedar se rabi, se namoči. Kit postane zelo trd in se vstavlja vodi in ognju.

Telegrami.

Dunaj, 1. marca. Pri srečkah leta 1864, zadela je glavno dobitko serija 510, številka 12.

Budapešt, 1. marca. Podstrešje redutnega poslopja se je ponoči vžgalo. Redutne dvorane so bile do poslednjega kotiča napolnjene, kljub temu pa so se ljudje vsi čudovito mirno in redno razšli.

Berolin, 28. febr. (Uradno). Cesar je padel pri zadnjem plesu in si pokvaril leva ledja, sicer ne hudo, a vendar bo moral ostati v postelji.

Sofija, 1. marca. „Havas“ sporoča: Ko je minolo premirje, jeli so Srbi zopet Bolgare ob meji dražiti. Vsled tega zaukazala je bolgarska armada, da naj iztočno-rumeljska armada Bolgarom na pomoč pride. Knez se bode takoj povrnil v Sofijo, od koder odide na mejo.

Atene, 1. marca. „Havas“ piše: Ni res, da bi mislila evropejska eskadra iz grškega vodovja odriniti; ravno tako so neopravičene govorice o ministerski krizi.

Manchester, 1. marca. Včeraj so se napokili pohajkajoči delavci, ki so jeli okna pobijati in rogoviliti. Policija je napravila mir. Več so jih zaprli.

Umrli so:

26. febr. Friderika Hočevar, mestjana hči, 2½ leta, Gosposdske ulice št. 14, Meningitis.

V bolnišnici:

24. febr. Viktor Železnikar, delavec, 17 let, jetika. — Polona Založnik, delavka, 35 let, jetika.

25. febr. Jožef Smuk, delavec, 36 let, jetika. — Katra Mojskerc, gostija, 48 let, jetika. — Marija Černak, gostija, 79 let, Marasmus senilis.

Tuji.

27. febr.

Pri **Maliču**: Mihael Schenk, ekonom, iz Kölna. — Pollak, Mertens, Seidner, Stobach, trgovci, z Dunaja. — Rudolf Wolak, odvetnik, iz Čakovca. — Josip Schuster, trgovec, iz Kočevja.

Pri **Slonu**: Bernard Finster, trgovec, iz Gölitz. — Henrik Kowanetz, tiskar, z Dunaja. — Alojzij Jenič, posestnik, iz Rudolfovega. — Valt. Strel, agent, iz Ljubljane.

Pri **Tavčarji**: Ant. Lončarič, stavb. podvzetnik, iz Sele. — Janez Antič, iz Sele.

Pri **Južnem kolodvoru**: Anton Murnik, postajni paznik, iz Maribora. — G. Novak, od sv. Ane. — Jernej Varani, iz Italije.

Pri **Avstrijskem caru**: J. Kovačič, posestnik, iz Sodršice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
27.	7. u. jut.	737.87	— 7.0	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	737.04	+ 0.4	sl. szp.	jasno	
	9. u. zveč.	738.10	— 1.2	sl. szp.	oblačno	
28.	7. u. jut.	737.27	— 0.8	sl. vz.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	734.85	+ 1.4	sl. svz.	oblačno	
	9. u. zveč.	735.25	— 1.0	sl. svz.	oblačno	

V soboto dopoludne megla, pozneje solnce, zvečer oblačno. Srednja temperatura — 2.6° C. — V nedeljo oblačno in nekaj vetra. Srednja temperatura — 0.1° C.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

1. marca

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 75 kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 85 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 20 „
Akcije avstr.-ogerske banke	874 „ — „
Kreditne akcije	294 „ 30 „
London	126 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	10 „ 01½ „
Ces. cekini	5 „ 95 „
Nemške marke	61 „ 75 „

Od 27. februarija.

Ogerska zlata renta 4%	104 gl. 95 kr.
„ papirna renta 5%	95 „ 70 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 118 „ — „
„ Länderbanks	118 „ 50 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	622 „ — „
„ državne železnice	258 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	206 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 128 „ 25 „
4% „ „ 1860	500 „ 140 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ — „ — „
„ „ 1864	50 „ — „ — „
Kreditne srečke	100 „ 178 „ 75 „
Ljubljanske srečke	20 „ 21 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	117 „ — „ — „
„ Ferdinandove sev.	108 „ 25 „ — „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „ — „

Dve žagi

daste se za 5 do 10 let v najem,

katero se v prav dobrem stanu in na lepem prostoru blizu Cérknice. Vode ne zmanjka nikoli. Gozd je prav v obliži. Kdor jih želi v najem vzeti, piše naj pod naslovom: T. Z., poste restante, Cérknica.

Proti kašlju in hripavosti

so

Antikatarrahalične salicylne pastile

najboljši pripomoček. One so najuspešnejše sredstvo vbrniti se davič-difteritiki, proti vsim pljučenim, prsnim in vratnim boleznim; neobhodno potrebne za vsacega peveca ali govornika; posebno pa za ves p. n. učiteljski stan, kojemu čil in sonoren glas najbolj služi. — Ena škatlica 20 krajcarjev.

Gumasti bonboni 1 škatlica 10 kr.
Pastile iz sladovega cvetu „ 10 „
Pastile iz sladkega lesa „ 10 „
Salmijakove pastile „ 10 „

dobivajo se vedno sveže

v lekarni Piccolija, „Pri angelju“, v Ljubljani na Dunajski cesti (1)

in se naročila po pošti proti povzetju takoj izvršujejo.

Bolezni vsake vrste, posebno pa bolehnih živi, epilepsija, slab želodec, zvonjenje in trganje po ušesih, slab posluh, bolezen v glavi, migrena, bledica in hromost ozdravljajo se na slavnoznani zasobni kliniki „Freisal“ v Solno-gradu. Pri bolnikih, ki so bolehnali na pljučih in pri nadušljivih dosegli so se ondi že v štirih tednih čudoviti vspehi. Kdor želi več zvedeti, obrne naj se na omenjeno kliniko in priloži marko za odgovor. (10)

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo proti

boleznim na pljučih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezn v krlju [Kehlkopf]).

Izenadljivi so vspehi! (19)

Knjižica o tem razpošilja se zastonj.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolffsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

Lekarna Trnkóczy-ja,

zraven rotovža v Ljubljani,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezn na vrati, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri U. pl. Trnkóczy-Ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezn na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila opustili mučni bolečini. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezn priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, vzsem spoštovanjem vdani

(9) Franc Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratabol, prsne in pljučne bolečine: 1 stekl. 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper braunore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasani človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila so pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežle izvrše se takoj

v lekarni Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.